

INSTITUUT VOOR
DE GELIJKHEID
VAN VROUWEN
EN MANNEN

PERSBERICHT

Een praktische tool ter bestrijding van vrouwelijke genitale verminking in België

Brussel, 5.02.2015 – Ter gelegenheid van de Internationale dag tegen vrouwelijke genitale verminking op 6 februari ondersteunt het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen de actie van GAMS-België (Groupe pour l'Abolition des Mutilations Sexuelles Féminines) en de vzw INTACT, die op een conferentie de eerste toolkit ter preventie van vrouwelijke genitale verminking voor professionals voorstelden.

Preventiekit

Meerdere middenveldorganisaties – samengebracht in de Overlegde Strategieën ter preventie van vrouwelijke genitale verminking – hebben een toolkit ontwikkeld ter preventie van vrouwelijke genitale verminking (VGV). De bedoeling is om de toegang tot alle in België beschikbare instrumenten ter preventie van VGV te vergemakkelijken.

“Deze preventiekit werd ontwikkeld voor de gezondheidsprofessionals (artsen, verpleegkundigen, vroedvrouwen), maar ook voor maatschappelijk werk(st)ers of juridische beroepen (rechters, actoren van de jeugdbescherming) die vaak machteloos en onvoldoende opgeleid zijn om om te gaan met delicate gevallen van vrouwenbesnijdenis of het risico erop”, zegt Fabienne Richard, directrice van GAMS-België.

“De professionals hebben een belangrijke rol te spelen bij de preventie en de detectie van risicosituaties”, verklaart Fos, een jonge vrouw van Somalische origine. *“Ik ben naar België gekomen om politieke redenen, maar hier hebben professionals mij doen beseffen wat mij overkomen is en ik heb beslist om mijn dochter te beschermen tegen besnijdenis. Ik heb mij aangesloten bij de groep van Sleutelpersonen van GAMS om zo mijn gemeenschap te sensibiliseren en hen te begeleiden naar de medisch-sociale diensten.”*

De kit, die al in gebruik is in het Franstalige landsgedeelte, werd aangepast aan de concrete situatie in Vlaanderen met de hulp van gespecialiseerde verenigingen en professionals binnen het Vlaams Forum Kindermishandeling, om zo in het hele land te kunnen beschikken over een coherente nationale aanpak ter bestrijding van VGV. *“Voor het Instituut was het uiterst belangrijk om dit project te ondersteunen in het kader van het Nationaal Actieplan ter bestrijding van partnergeweld en andere vormen van intrafamiliaal geweld. Alles moet in het werk gesteld worden om een einde te maken aan deze praktijken, die een schending zijn van het recht van elke vrouw om over haar eigen lichaam te beschikken”,* verklaart Michel Pasteel, directeur van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen.

De toolkit bevat:

- een gebruiksaanwijzing (voorstelling en gebruik van de kit, voorstelling van de gespecialiseerde verenigingen en hun werkveld),
- een wereldkaart met prevalentiecijfers omtrent VGV,

- het paspoort 'Stop VGV', waarin de Belgische wet omtrent VGV herhaald word,
- de flyer 'Geen besnijdenis voor mijn dochter',
- een triptiek met de risicoladder, de criteria voor het evalueren van het risico en de beslissingsboom,
- een gids om gesprekken met meisjes en hun families te vergemakkelijken,
- een voorbeeld van een medisch attest dat kan ingevuld worden na onderzoek, voor vertrek op vakantie,
- een voorbeeld van een verklaring op eer, waarin men verklaart zijn kind niet te zullen laten besnijden,
- de brochure 'Het beroepsgeheim en de vrouwelijke genitale verminkingen',
- de gids voor betrokken beroepssectoren,
- de studie over de prevalentie van en het risico op vrouwelijke genitale verminking in België (geactualiseerd op 31 december 2012).

Aanbevelingen

GAMS-België en de vzw Intact hebben vijf grote aanbevelingen voor de betrokken ministers en professionals. Samengevat gaat het daarbij om:

1. Het belang voor de verschillende sectoren om zich de preventiekit VGV eigen te maken, wat een sterk engagement van de betrokken sectoren en ministers vereist voor de verspreiding en het gebruik ervan door de professionals;
2. Het voorzien van een basis- en nascholing voor de professionals. Meer in het bijzonder is het absoluut noodzakelijk dat de problematiek inzake VGV wordt opgenomen in het basiscurriculum van de medische, sociale en juridische beroepen;
3. De verbetering van de samenwerking tussen professionals om een betere aanpak te bevorderen van kindermishandeling, waaronder VGV;
4. Het doelpubliek beter informeren, ook in de scholen, over de medische gevolgen van VGV, de rechten van vrouwen en kinderen en over het wettelijk verbod;
5. Het concretiseren van de sterke engagementen op het niveau van de financiering van organisaties die zich inzetten in de strijd tegen VGV, zoals voorzien in het Verdrag van Istanbul (Verdrag van de Raad van Europa over de preventie van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld).

Prevalentie

Volgens de schattingen van de WGO zijn **wereldwijd meer dan 130 miljoen vrouwen en meisjes het slachtoffer van genitale verminking** en elk jaar komen er nog drie miljoen bij. Volgens de laatste prevalentiestudie¹ wordt **het aantal vrouwen en meisjes in België uit landen waar vrouwenbesnijdenis nog wordt uitgevoerd geschat op 48.092 (op 31 december 2012)**. Van deze 48.092 zijn er 13.112 'waarschijnlijk besneden' en 4.084 zouden het risico op besnijdenis lopen. In totaal gaat het dus om meer dan 17.000 vrouwen en meisjes.

Genitale verminkingen hebben lichamelijke én mentale gevolgen op lange termijn en kunnen, in sommige gevallen, de dood tot gevolg hebben. Ze zijn een vorm van onmenselijke en vernederende behandeling waarbij de meest fundamentele rechten van vrouwen en meisjes ontnomen worden. Genitale verminking wordt door een groot aantal internationale verdragen aan de kaak gesteld. In België is vrouwelijke genitale verminking sinds 2001 door een specifieke wet verboden (art. 409 van het Strafwetboek).

---

¹ Studie over de prevalentie van en het risico op vrouwelijke genitale verminking in België, FOD Volksgezondheid, 2014, <http://www.health.belgium.be/eportal/Myhealth/OtherTopics/excision/index.htm#.VM531WjF-So>

Perscontacten:

GAMS-Belgique: Fabienne Richard 0473 410 691

INTACT: Christine Flamand 0497 550 456

Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen: Elodie Debrumetz 0497 23 67 67

Het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen werd opgericht in december 2002 en is de federale overheidsinstelling die instaat voor het waarborgen en bevorderen van de gelijkheid van vrouwen en mannen en de bestrijding van elke vorm van discriminatie en ongelijkheid op basis van het geslacht. Dit door het ontwikkelen en in praktijk brengen van een aangepast wettelijk kader en geschikte structuren, strategieën, instrumenten en acties. Het Instituut streeft naar het verankeren van de gelijkheid van vrouwen en mannen als een vanzelfsprekendheid in de samenleving en dit zowel in de mentaliteit als in het handelen.

*De vzw GAMS-België is actief in het domein van de preventie en de bevordering van de gezondheid, permanente opleiding, sociale cohesie en gelijke kansen. De organisatie maakt gebruik van verschillende strategieën: sensibilisering van het grote publiek, preventie bij de gemeenschappen, opleiding van professionals, individuele begeleiding en groepsactiviteiten voor jongeren en volwassenen, de organisatie van het overleg tussen de betrokken instanties (**Réseau des Stratégies concertées de lutte contre les MGF**), het politiek bepleiten van de kwestie op nationaal en internationaal niveau en het steunen van projecten in Afrika.*

De vzw INTACT is een referentiecentrum voor de juridische aspecten aangaande VGV en andere schadelijke traditionele praktijken (juridisch advies voor burgers en professionals, ondersteuning bij asielaanvragen, pleiten, strafvordering). Deze twee verenigingen bundelen hun krachten bij de gezamenlijke opleiding van professionals.